

Toelichting spuitzones en gevoelige functies

1. Spuitzones en gevoelige functies

Er gelden in Nederland geen wettelijke bepalingen over minimaal aan te houden afstanden tussen gronden waarop gewassen in de open lucht worden geteeld en nabij gelegen woningen. Vanwege mogelijk vrijkomende drift (verwaaiing van spuitvloeistof) bij het bespuiten van gewassen kunnen nadelige effecten optreden voor de gezondheid van omwonenden.

2. Activiteitenbesluit milieubeheer

Het bedrijf op de Middelburgseweg 4 valt onder de werkingssfeer van het Activiteitenbesluit. In het Activiteitenbesluit zijn regels opgenomen over het toepassen van gewasbeschermingsmiddelen langs watergangen, namelijk: § 3.5.3 “Telen van gewassen in de openlucht”. In deze paragraaf zijn voorschriften opgenomen voor het gebruik en opslaan van gewasbeschermingsmiddelen. Voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen naast een watergang dient een teelvrije zone te worden aangehouden (artikel 3.79 lid 1 Activiteitenbesluit milieubeheer). Tussen het sierteeltperceel en de te ontwikkelen locatie is een watergang gelegen. De spuitvrijzone en de watergang dragen bij aan voldoende afstand tussen de verschillende functies.

3. Onderzoek omvang Spuitzone

Om de omvang van een spuitzone vast te stellen heeft op de locatie van het aangrenzende sierteeltbedrijf aan de Middelburgseweg 4, in gezamenlijkheid met de eigenaar, een onderzoek plaatsgevonden waarvan een aantal zaken van belang zijn voor het vast te stellen van de omvang van de spuitzone.

De soort teelt:	De aard van de bestrijding, de middelen van bespuiting en de intensiteit is afhankelijk van de soort teelt.
Hoogte van de teelt:	Afhankelijk van hoogte van de teelt zal de benodigde spuihoogte toenemen waarop een verhoogd risico op drift zal ontstaan.
Wijze van bespuiting:	Spuittechniek is mede bepalend. Machinaal bespuiten is een globale spuitwijze ten opzichte van een handmatige, welke een gerichtere wijze van bespuiten is.
Preventieve maatregelen:	Worden er preventieve maatregelen getroffen om drift te reduceren bijv. blad vaste hagen tussen de bestemmingen.
Tijdstip van bespuiting:	De vochtigheid van het gewas, windrichting en windsterkte hebben invloed op mogelijk drift.
Driftgevaar:	Op basis van het type teelt, omstandigheden en werkwijze kan de omvang van drift bepaald worden.

4. Toetsing planontwikkeling aan spuitzones

Bestemmingsplan

Op locatie van het sierteeltbedrijf geldt volgens het bestemmingsplan Landelijk Veen de bestemming ‘Agrarisch - Sierteelt’. De bestemming van de locatie is een grote factor in het bepalen van het blootstellingsrisico.

1. Fruitteelt kent het hoogste risico aangezien de intensiteit zeer hoog is en dat in de meest voorkomende gevallen gebruik gemaakt wordt van een opwaartse en zijwaartse spuitmethode.
2. Een hoge boomteelt kent een lager risico aangezien de intensiteit lager is, maar nog steeds wordt in de meest voorkomende gevallen gebruik gemaakt van een opwaartse en zijwaartse spuitmethode.
3. Akkerbouw en bollenteelt kennen een nog laag risico aangezien de intensiteit daar nog lager is, maar in alle gevallen gebruik gemaakt wordt van machinale spuitmethode.
4. Lage bomen en sierteelt kennen het laagste risico aangezien de intensiteit daar het laagst is en in veel gevallen er gebruik gemaakt wordt van handmatige spuitmethode.

Beschrijving telend gewas

Het sierteeltbedrijf op locatie aan de Middelburgseweg 4 is ingericht voor potcultuur. De huidige teelt bestaat uit 75% vaste planten (max. 25 cm hoog) en 25% klimplanten (max. 60 cm hoog). Beide zijn seizoenteelten van maart tot en met september. In de winterperiode is het gewas in rust en vindt er geen gewasbescherming plaats.

Welke gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt

Op de locatie van het sierteeltbedrijf worden de gewasbeschermingsmiddelen gebruikt die volgens de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Wgb) zijn toegelaten. De hoeveelheid van gewasbeschermingsmiddel per bespuiting is zeer gering, te weten 100 tot 200 ml gewasbeschermingsmiddel voor 100 liter spuitvloeistof.

Gemiddelde wind in Nederland

In Nederland varieert het jaargemiddelde van de windsnelheid in het binnenland van ruim 8 km/h (2.2 m/s). De gemiddelde windrichting in Nederland draait van noordwest in de ochtend naar zuidwest in de middag. Gemiddeld waait in Nederland 2 à 3 uur na zonsopkomst de wind het zwakst en ongeveer 3 à 4 uur na de hoogste zonnestand het sterkst.

Onderzoek bespuiting locatie van het sierteeltbedrijf

De afstand tussen het gewas en het naast het perceel gelegen oppervlaktewater bedraagt minimaal 1 meter. De bespuiting op locatie vindt handmatig plaats, met een spuithoogte van 30 cm voor de vaste planten en maximaal 70 cm voor de klimplanten. Beide zijn seizoenteelten van maart tot en met september. In de winterperiode is het gewas in rust en vindt er geen gewasbescherming plaats. Het tijdstip van bespuiting van het gewas vindt plaats in de ochtend met een intensiteit van gemiddeld 1 maal per week. Op dat moment is het blad van het gewas vochtig wat zorgt voor directe aanhechting op het gewas, een optimale opname van gewasbeschermingsmiddelen en zijn de windinvloeden minimaal wat zorgt voor weinig verlies (drift) van gewasbeschermingsmiddelen. De spuitmond is voorzien van een anti-drift spuitdop voor een kegelvormig spuitbeeld en een laag driftgevaar.

Ruimtelijke ordening

Bij de vaststelling van het bestemmingsplan dient te worden aangetoond dat er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Dit houdt in juridische zin in dat de bedrijfsvoering van het sierteeltbedrijf niet mag worden belemmerd door beoogde woningen en dat ter plaatse van de woningen een aanvaardbaar woon- en leefklimaat aanwezig dient te zijn

Rapport Driftblootstelling

Wageningen UR heeft een onderzoek uitgevoerd naar driftblootstelling van omstanders en omwonenden door boomgaard bespuitingen (*Als bijlage het rapport en samenvatting*). Het onderzoek is toegespitst op een boomgaard bespuitingen met een spuithoogte van gemiddeld 3 meter, machinaal uitgevoerd met een dwarsspuit arm.

Omvang spuitzone

Op het tijdstip van bespuiting is de gemiddelde windsnelheid laag, de gemiddelde windrichting noordwest (beoogde locatie ligt ten zuiden van het sierteeltbedrijf). Daarnaast betreft de teelt een laag gewas dat een lage spuihoogte vereist. De bespuitingsfrequentie is laag, vindt handmatig plaats met drift reducerende apparatuur. De hoeveelheid gewasbeschermingsmiddelen, concentratie en intensiteit is zeer gering.

Uitgaande van de uitkomsten van het rapport gedaan naar driftblootstelling van omstanders en omwonenden door boomgaard bespuitingen is er op de locatie van het betreffende sierteeltbedrijf een op een aantal punten overeenkomende praktijksituatie (rapport bladzijde 31).

Praktijksituaties 9

Ligt er langs de boomgaard oppervlaktewater en wordt er een minimaal DRT90 techniek op het perceel gebruikt dan is de benodigde afstand vanaf de laatste bomenrij 25 m, in de kale boom situatie en 15 m in de volblad situatie. Deze afstand kan verkleind worden tot 15 m en 5 m voor respectievelijk de kale boom en volblad situatie door de aanwezigheid van een windhaag.

De conclusie van het rapport is gebaseerd op de bestemming fruitteelt waarbij het blootstellingsrisico het hoogst is aangezien de intensiteit zeer hoog is en dat in de meest voorkomende gevallen gebruik gemaakt wordt van een opwaartse en zijwaartse spuitmethode.

Op locatie van het sierteeltbedrijf wordt op een aantal punten afgeweken van de uitkomst van de genoemde praktijksituatie.

- Bestemming Agrarisch - Sierteelt
- Maximale spuihoogte van 70cm
- Handmatig uitgevoerd
- Uitsluitend bladhoudend type teelt

Op basis van het onderzoek, de genoemde afwijkingen, is een recht evenredige berekening toegepast en vindt op een afstand van 3,5 meter vanaf de buitenste rij van het gewas, welke geplaatst is op minimaal 1 meter vanaf het oppervlakte water, er geen belemmering plaats in de bedrijfsvoering van het sierteeltbedrijf en is er sprake van een goed woon- en leefklimaat ter plaatse van de beoogde woonpercelen.

In overweging kan genomen worden om een wintergroene windhaag te plaatsen tussen het perceel van het sierteeltbedrijf en de woonbestemming maar gezien de uitkomst is dit niet een vereiste. Het plaatsen van een wintergroene windhaag zal uitsluitend een beperking geven aan de kwaliteitswaarde welke op de beoogde locatie behaald gaat worden.